

AGENCIJA ZA ZAŠTITU TRŽIŠNOG NATJECANJA

VIJEĆE ZA ZAŠTITU TRŽIŠNOG NATJECANJA

**PRIJEDLOG UREDBE O KRITERIJIMA
ZA OSLOBOĐENJE ILI UMANJENJE UPRAVNO-KAZNENE MJERE**

Zagreb, rujan 2010.

Na temelju članka 65. stavka 4. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja („Narodne novine“, broj 79/2009), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 2010. godine donijela

UREDBU

o kriterijima za oslobođenje ili umanjenje upravno-kaznene mjere

I. OPĆE ODREDBE

Predmet Uredbe

Članak 1.

(1) Ovom Uredbom uređuju se kriteriji koje je Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja (u daljnjem tekstu: Agencija) dužna uzeti u obzir prije nego što donese odluku o oslobođenju poduzetnika od plaćanja upravno-kaznene mjere te kriteriji koje je Agencija dužna uzeti u obzir prije nego što donese odluku o umanjenju upravno-kaznene mjere sudionicima zabranjenog horizontalnog sporazuma (u daljnjem tekstu: kartela), u smislu članka 65. Zakona.

(2) Cilj oslobođenja poduzetnika od plaćanja upravno-kaznene mjere ili umanjenja upravno-kaznene mjere iz stavka 1. ovoga članka je potaknuti poduzetnike-sudionike kartela na otkrivanje kartela, odnosno prijavu kartela Agenciji.

Značenje pojmova

Članak 2.

U smislu ove Uredbe pojedini pojmovi imaju sljedeće značenje:

- a) *upravno-kaznena mjera* je mjera koja se izriče poduzetniku za kojeg Agencija utvrdi da je povrijedio Zakon u smislu članaka 61. do 63. Zakona,
- b) *karteli* su u pravilu tajni i zabranjeni horizontalni sporazumi između dva ili više neovisnih poduzetnika ili odluke udruženja poduzetnika ili usklađeno djelovanje poduzetnika koji svi djeluju na istoj razini proizvodnje odnosno distribucije, a imaju za cilj narušavanje tržišnog natjecanja između konkurenata putem međusobnog utvrđivanja kupovnih ili prodajnih cijena, podjele tržišta i kupaca, ograničavanjem proizvodnje i/ili prodaje i tehnološkog razvoja, dogovorom o sudjelovanju u postupcima javne nabave i slično, a posljedica kartelnih sporazuma je štetan učinak na potrošače u vidu povećanja cijena i smanjivanju izbora robe i/ili usluga,
- c) *inicijator* je poduzetnik koji je aktivno sudjelovao u organiziranju, usmjeravanju djelovanja i izvršenju kartela. Poduzetnici koji su sudjelovali u razgovorima o udruživanju u kartel ili su nagovarali druge poduzetnika na udruživanje u kartel neće se, u smislu ove Uredbe, smatrati inicijatorima kartela.
- d) *poticatelj* je poduzetnik koji je aktivno sudjelovao u poticanju drugih poduzetnika,

njegovih konkurenata na sklapanje ili naknadno pristupanje kartelu, naročito primjenom izravne ili neizravne prisile ili prijetnje,
e) *poduzetnici* su osobe utvrđene člankom 3. Zakona,
f) *nenajavljena pretraga* je pretraga poslovnih i drugih prostorija, zemljišta i prijevoznih sredstava,
g) *prijava* je prijava za oslobođenje ili prijava za umanjene upravno-kaznene mjere koju poduzetnik-sudionik kartela sukladno Zakonu i ovoj Uredbi podnosi Agenciji,
h) *Obavijest* je Obavijest o preliminarno utvrđenim činjenicama u postupku,
i) *Izjava poduzetnika* je usmeno ili pisano priznanje poduzetnika Agenciji o postojanju kartela i o njegovom sudjelovanju i ulozi u tom kartelu, a priznanje treba biti izjavljeno od strane odgovorne osobe poduzetnika ili od strane ovlaštenog predstavnika poduzetnika-sudionika prijavljenog kartela.

II. OPĆI KRITERIJI ZA OSLOBOĐENJE ILI UMANJENJE UPRAVNO-KAZNENE MJERE

Članak 3.

(1) Agencija može osloboditi od plaćanja upravno-kaznene mjere onog sudionika kartela koji je prvi obavijesti o kartelu i dostavi joj podatke, činjenice i dokaze koji joj omogućuju pokretanje postupka, ili prvom sudioniku kartela koji Agenciji dostavi dokaze koji omogućuju utvrđivanje povrede Zakona u slučajevima kad je Agencija već prethodno pokrenula postupak ali nije imala dovoljno dokaza za njegovo okončanje odnosno utvrđenje kartela.

(2) Agencija može izreći upravno-kaznenu mjeru u umanjenom iznosu onim sudionicima kartela koji ne zadovoljavaju kriterije za oslobođenje od upravno-kaznene mjere iz stavka 1. ovoga članka, ali su Agenciji dostavili dodatne valjane dokaze koji su, uz dokaze koje je Agencija već utvrdila u postupku, bili od odlučujućeg značaja za okončanje postupka utvrđenja kartela.

(3) Agencija može postupiti sukladno stavcima 1. i 2. ovoga članka samo temeljem prijave poduzetnika - sudionika kartela za oslobođenje i/ili umanjene upravno-kaznene mjere te ako su ispunjeni kriteriji iz stavka 4. ovoga članka.

(4) Neovisno o tome podnosi li poduzetnik Agenciji prijavu za oslobođenje ili umanjene upravno-kaznene mjere, u oba slučaja sljedeći dodatni kriteriji moraju biti kumulativno ispunjeni tijekom cjelokupnog trajanja postupka u nadležnosti Agencije:

1. potpuna, kontinuirana i promptna suradnja s Agencijom od podnošenja prijave Agenciji iz stavka 3. ovoga članka,

2. prekid sudjelovanja u kartelu od dana podnošenja prijave Agenciji iz stavka 3. ovoga članka, osim u slučaju kada Agencija smatra da je nastavak sudjelovanja potreban radi uspješne provedbe nenajavljene pretrage iz članaka 42. i/ili 44. Zakona, te

3. zabrana uništavanja, krivotvorenja ili prikrivanja dokaza o kartelu, kao i zabrana obznanjivanja činjenice ili sadržaja svoje namjere prijave kartela Agenciji.

(5) Potpuna, kontinuirana i promptna suradnja poduzetnika s Agencijom iz stavka 4. točke 1. ovoga članka podrazumijeva obvezu poduzetnika na dostavu točnih, potpunih i ne zavaravajućih podataka, a što uključuje osobito:

1. relevantne informacije i dokaze koji se odnose na kartel, a koje su već u posjedu

- poduzetnika ili su mu dostupne, kao i one do kojih poduzetnik naknadno dođe u posjed,
2. biti na raspolaganju Agenciji tijekom cijelog postupka odnosno bez odgode odgovoriti na bilo koji zahtjev Agencije,
 3. omogućiti Agenciji dobivanje izjava od sadašnjih, a ako mu je to moguće i od bivših zaposlenika poduzetnika za koje smatra da bi mogli imati određena saznanja o kartelu, te
 4. zabranu obznanjivanja činjenice ili sadržaja prijave Agenciji prije objave Obavijesti u smislu članka 48. Zakona.
- (6) Inicijator ili poticatelj sklapanja kartela ne mogu se osloboditi od plaćanja upravno-kaznene mjere.

III. KRITERIJI ZA OSLOBOĐENJE OD PLAĆANJA UPRAVNO-KAZNE NE MJERE

Članak 4.

- (1) Oslobođenje od plaćanja upravno-kaznene mjere Agencija može odobriti poduzetniku-sudioniku kartela koji joj prvi dostavi prijavu iz članka 3. stavka 3. ove Uredbe, ukoliko Agencija procijeni da joj dostavljena prijava omogućuje:
1. provedbu nenajavljene pretrage iz članka 42. i/ili 44. Zakona, ili
 2. utvrđivanje postojanja kartela, odnosno sklapanja zabranjenog horizontalnog sporazuma u smislu članka 8. Zakona.
- (2) Poduzetnik je u smislu stavka 1. ovoga članka, kao sastavni dio prijave dužan Agenciji dostaviti slijedeće:
1. Izjavu o sudjelovanju u kartelu (dalje: Izjavu poduzetnika), te
 2. podatke, činjenice i ostale dokaze koje podnositelj prijave posjeduje u trenutku podnošenja prijave Agenciji, a koji se odnose na taj kartel i koji su nastali u razdoblju trajanja kartela.
- (3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, Agencija može osloboditi poduzetnika od dostave određenih podataka, činjenica i dokaza ako procijeni da bi njihova dostava Agenciji mogla ugroziti provedbu nenajavljene pretrage iz članka 42. i/ili 44. Zakona.

Izjava poduzetnika

Članak 5.

- (1) Izjava poduzetnika iz članka 4. stavka 2. točke 1. ove Uredbe je usmeno ili pisano priznanje poduzetnika Agenciji o postojanju kartela i o njegovom sudjelovanju i ulozi u tom kartelu.
- (2) Izjava poduzetnika iz stavka 1. ovoga članka ulaže se u spis predmeta i čini njegov sastavni dio.
- (3) Izjavu poduzetnika iz stavka 1. ovoga članka može dati poduzetnik-sudionik kartela putem ovlaštene osobe ili njegov punomoćnik.
- (4) Izjava poduzetnika, u dijelu u kome je to poduzetniku poznato u trenutku podnošenja prijave Agenciji u smislu članka 4. stavka 2. točke 1. ove Uredbe, treba sadržavati:
1. detaljan opis kartela, njegove ciljeve, aktivnosti i djelovanje, robe i/ili usluge koje su obuhvaćene kartelom, procijenjeni tržišni udjel sudionika kartela, zemljopisno područje

na kojem kartel ima učinak, trajanje kartela, datume, mjesta, sadržaj i osobe koje su sudjelovale u provedbi kartela, te sva potrebna obrazloženja vezana za dostavljene dokaze uz prijavu;

2. naziv i adresu poduzetnika koji podnosi prijavu te nazive i adrese svih ostalih poduzetnika koji sudjeluju ili su sudjelovali u kartelu;

3. osobne podatke, radno mjesto i sjedište poslodavca, a po potrebi i prebivalište svih fizičkih osoba koje, prema saznanjima podnositelja prijave, sudjeluju ili su sudjelovale u aktivnostima vezanim uz kartel, uključujući i fizičke osobe koje su sudjelovale u tim aktivnostima na strani podnositelja prijave;

4. obavijest o tome je li podnio prijavu nekom drugom tijelu za zaštitu tržišnog natjecanja u državama članicama EU ili u drugim državama, odnosno je li se na bilo koji drugi način obratio ili se ima namjeru obratiti tim tijelima u svezi prijavljenog kartela.

Članak 6.

U slučaju davanja usmene Izjave poduzetnika iz članka 5. stavka 1. ove Uredbe, Agencija je obvezna napraviti tonski zapis Izjave poduzetnika te izraditi njegov prijepis i uložiti ga u spis.

Pravo uvida u Izjavu poduzetnika

Članak 7.

(1) Agencija će odobriti uvid u Izjavu poduzetnika samo strankama u postupku, i to nakon dostave Obavijesti iz članka 48. Zakona.

(2) Uvid iz stavka 1. ovoga članka Agencija će odobriti samo pod uvjetom da se stranke u postupku, odnosno njihovi punomoćnici obvežu Agenciji kako će sadržaj Izjave poduzetnika u koju im je Agencija dala uvid uporabiti isključivo u postupku utvrđivanja postojanja kartela u kojem je Izjava poduzetnika dana ili u upravnom sporu pokrenutom protiv odluke Agencije kojom se taj postupak okončava, odnosno da njen sadržaj neće kopirati ni u mehaničkom niti u elektroničkom obliku.

(3) Ako se stranke u postupku ili njihovi punomoćnici ne pridržavaju obveze o ograničenoj uporabi sadržaja Izjave poduzetnika u smislu stavka 2. ovoga članka, Agencija takvo postupanje može, ovisno o okolnostima konkretnog slučaja, ocijeniti ometanjem Agencije tijekom postupka u smislu članka 64. stavka 5. točke 2. Zakona.

(4) Ako podnositelj prijave ili njegovi punomoćnici otkriju sadržaj Izjave poduzetnika iz članka 5. ove Uredbe trećima, obveza stranaka u postupku o ograničenoj uporabi sadržaja Izjave poduzetnika u koju su izvršili uvid u smislu stavka 2. ovoga članka prestaje.

*Kriteriji za oslobođenje od plaćanja upravno-kaznene mjere
prije provedbe nenajavljene pretrage*

Članak 8.

(1) Agencija će osloboditi od plaćanja upravno-kaznene mjere poduzetnika koji joj je podnio prijavu prije provedbe nenajavljene pretrage te ukoliko su kumulativno ispunjeni slijedeći kriteriji:

1. prijavitelj je poduzetnik-sudionik kartela koji je prvi postupio sukladno članku 4. ove Uredbe, a Agencija je procijenila nakon zaprimanja i ocjene prijave da su dostavljeni podatci, činjenice i dokazi uz prijavu dostatni za provedbu nenajavljene pretrage iz članka 42. i/ili 44. Zakona,
2. Agencija u vrijeme zaprimanja prijave nije raspolagala dostatnim dokazima za provedbu nenajavljene pretrage, odnosno nije imala valjane razloge za podnošenje zahtjeva Upravnom sudu Republike Hrvatske za davanjem naloga za određivanje nenajavljene pretrage iz članka 42. i/ili 44. Zakona, te
3. ukoliko su ispunjeni opći kriteriji za oslobođenje od upravno-kaznene mjere iz članka 3. stavka 4. ove Uredbe.

(2) Rizik procjene dostatnosti dokaza za provedbu nenajavljene pretrage iz stavka 1. točke 1. ovoga članka snosi Agencija. Neuspješnost provedbe nenajavljene pretrage, neovisno o razlozima, ne može biti temelj za ne donošenje odluke o oslobođenju poduzetnika iz stavka 1. ovoga članka od plaćanja upravno-kaznene mjere.

*Kriteriji za oslobođenje od plaćanja upravno-kaznene mjere
nakon provedbe nenajavljene pretrage*

Članak 9.

(1) Agencija može osloboditi poduzetnika od plaćanja upravno-kaznene mjere i nakon provedbe nenajavljene pretrage samo u slučaju ako niti jedan poduzetnik nije ispunio kriterije za oslobođenje od plaćanja upravno-kaznene mjere temeljem članka 8. ove Uredbe.

- (2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka moraju kumulativno biti ispunjeni slijedeći kriteriji:
1. prijavitelj je poduzetnik-sudionik kartela koji je prvi postupio sukladno članku 4. ove Uredbe, a Agencija je procijenila nakon zaprimanja i ocjene prijave da su dostavljeni podatci, činjenice i dokazi uz prijavu dostatni za utvrđivanje postojanja kartela, odnosno sklapanja zabranjenog horizontalnog sporazuma u smislu članka 8. Zakona,
 2. Agencija u vrijeme zaprimanja prijave poduzetnika nije raspolagala dostatnim dokazima za utvrđivanje postojanja kartela odnosno za okončanje postupka te
 3. ukoliko su ispunjeni opći kriteriji za oslobođenje od upravno-kaznene mjere iz članka 3. stavka 4. ove Uredbe.

Članak 10.

(1) U smislu članka 3. stavka 3. ove Uredbe, poduzetnik-sudionik kartela može podnijeti Agenciji prijavu za oslobođenje od plaćanja upravno-kaznene mjere ukoliko su ispunjeni kriteriji iz članaka 4. ili 5. ove Uredbe, ili u protivnom podnijeti zahtjev za stavljanje

zabilješke o prijavi (u daljnjem tekstu: zabilješka) koja mu u slučaju odobrenja od strane Agencije osigurava zadržavanje reda ukoliko u određenom vremenskom razdoblju dopuni zabilješku u smislu članaka 4. ili 5. ove Uredbe te će u tom slučaju Agencija smatrati da je na dan odobrenja stavljanja zabilješke podnesena prijava za oslobođenje od plaćanja upravno-kaznene mjere.

(2) Agencija će u pravilu odbiti prijavu odnosno zahtjev iz stavka 1. ovoga članka ako su oni podneseni nakon dostave Obavijesti iz članka 48. Zakona.

Stavljanje zabilješke o prijavi

Članak 11.

(1) Poduzetnik koji je podnositelj zahtjeva za stavljanje zabilješke o prijavi iz članka 7. stavka 1. ove Uredbe obvezan je u zahtjevu koji podnosi Agenciji navesti razloge i okolnosti zbog kojih u trenutku podnošenja zahtjeva za stavljanje zabilješke o prijavi nije u mogućnosti dostaviti Agenciji sve podatke, činjenice i dokaze iz članaka 4. ili 5. ove Uredbe, a koji su neophodni za ispunjenje kriterija za oslobođenje od plaćanja upravno-kaznene mjere.

(2) Zahtjev iz stavka 1. ovoga članka, obvezatno mora sadržavati:

1. podatke o nazivu i sjedištu podnositelja zahtjeva,
2. sudionike kartela,
3. mjerodavno tržište u proizvodnom i zemljopisnom smislu u smislu članka 7. Zakona,
4. procijenjeno trajanje kartela,
5. vrstu kartela te
6. obavijest o tome je li podnio prijavu ili zahtjev iz članka 7. stavka 1. ove Uredbe nekom drugom tijelu za zaštitu tržišnog natjecanja u državama članicama EU ili u drugim državama.

(3) Agencija može ukoliko procijeni opravdanim, odobriti stavljanje zabilješke o prijavi temeljem zahtjeva iz stavka 1. ovoga članka, te u tom slučaju odrediti rok u kojem je podnositelj zahtjeva obvezan svoja određena saznanja o kartelu potkrijepiti Agenciji dostavom odgovarajućih podataka, činjenica i dokaza iz članaka 4. ili 5. ove Uredbe.

(4) Ukoliko poduzetnik u ostavljenom roku iz stavka 3. ovoga članka dostavi Agenciji tražene podatke, činjenice i dokaze, smatrat će se da su oni dostavljeni na dan odobrenja stavljanja zabilješke o prijavi, te će o tome Agencija poduzetniku dati potvrdu iz članka 9. ove Uredbe.

(5) Ukoliko poduzetnik ne postupi u smislu stavka 4. ovoga članka, Agencija će smatrati da nije podnesena prijava za oslobođenje od plaćanja upravno-kaznene mjere, i u tom slučaju može slobodno raspolagati svim dostavljenim dokazima iz pravitka zahtjeva za stavljanje zabilješke o prijavi te će o tome pisanim putem obavijestiti poduzetnika.

Potvrda o zaprimanju prijave

Članak 12.

Agencija je obvezna svakom poduzetniku koji podnese prijavu iz članaka 4. ili 5. ove Uredbe dati potvrdu o zaprimanju prijave za oslobođenje od plaćanja upravno-kaznene mjere, u kojoj se navodi datum i ako je to moguće sat zaprimanja prijave.

Redoslijed odlučivanja o prijavi

Članak 13.

Agencija neće odlučivati o naknadno dostavljenim prijavama za oslobođenje od plaćanja upravno-kaznene mjere ili zahtjevima za stavljanjem zabilješke o prijavi za isti kartel za sve vrijeme dok ne odluči o prvo dostavljenoj prijavi odnosno zahtjevu zaprimljenom u konkretnom predmetu.

Davanje uvjetnog oslobođenja od plaćanja upravno-kaznene mjere

Članak 14.

(1) Nakon zaprimanja prijave iz članka 9. ove Uredbe Agencija je obvezna provjeriti jesu li ispunjeni kriteriji za oslobođenje od plaćanja upravno-kaznene mjere iz članka 4. ili 5. ove Uredbe.

(2) Ukoliko Agencija utvrdi da su ispunjeni kriteriji iz stavka 1. ovoga članka, pisanim će putem obavijestiti poduzetnika o davanju uvjetnog oslobođenja od plaćanja upravno-kaznene mjere.

Odbijanje davanja uvjetnog oslobođenja od plaćanja upravno-kaznene mjere

Članak 15.

(1) Ukoliko Agencija utvrdi da nisu ispunjeni kriteriji za oslobođenje od plaćanja upravno-kaznene mjere iz članka 4. ili 5. ove Uredbe, o tome će pisanim putem obavijestiti poduzetnika.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka, poduzetnik može povući dokaze iz članka 4. i 5. ove Uredbe dostavljene Agenciji u prilogu prijave za oslobođenje od plaćanja upravno-kaznene mjere, ili može od Agencije zatražiti umanjenje upravno-kaznene mjere.

(3) Povučenicima iz stavka 3. ovoga članka Agencija se ne smije izravno koristiti, ali to ne sprječava Agenciju u pribavljanju tih dokaza temeljem drugih radnji u provedbi postupka radi utvrđivanja narušavanja tržišnog natjecanja, odnosno u prikupljanju drugih relevantnih činjenica i okolnosti tijekom ispitnog postupka.

Članak 16.

(1) Pod uvjetom da se poduzetnik kojemu je Agencija dala uvjetno oslobođenje od plaćanja upravno-kaznene mjere iz članka 14. ove Uredbe tijekom cijelog postupka u nadležnosti Agencije pridržavao svih kriterija iz članka 3. stavaka 4. i 5. ove Uredbe, Agencija je obvezna u rješenju kojim okončava postupak osloboditi poduzetnika od plaćanja upravno-kaznene mjere.

(2) Ukoliko poduzetnik ne postupi u smislu stavka 1. ovoga članka, odnosno ukoliko se nakon postupanja Agencije u smislu članka 14. ove Uredbe u bilo kojem trenutku tijekom postupka utvrdi da poduzetnik ne ispunjava kriterije iz članka 3. stavaka 4. i 5.

ove Uredbe, Agencija je obvezna ukinuti prethodno dano uvjetno oslobođenje od plaćanja upravno-kaznene mjere i o tome žurno, pisanim putem, obavijestiti poduzetnika.

(3) U slučaju iz stavka 2. ovoga članka, Agencija ne može na tog poduzetnika primijeniti niti umanjnje upravno-kaznene mjere u smislu ove Uredbe.

IV. UMANJENJE UPRAVNO-KAZNE NE MJERE

Opći kriteriji za umanjnje upravno-kaznene mjere

Članak 17.

(1) Agencija može odobriti umanjnje upravno-kaznene mjere onim poduzetnicima-sudionicima kartela koji joj podnesu prijavu za odobrenje umanjnja upravno-kaznene mjere u smislu članka 3. stavka 3. ove Uredbe.

(2) Poduzetnik je, kao sastavni dio prijave iz stavka 1. ovoga članka, obvezan Agenciji dostaviti:

1. Izjavu o sudjelovanju u kartelu, te

2. dodatne valjane dokaze koji su uz dokaze kojima Agencija raspolaže, a sukladno njenoj procjeni, od odlučujućeg značaja za okončanje postupka utvrđivanja postojanja kartela.

(3) Članci 5., 6. i 7. ove Uredbe na odgovarajući način primjenjuju se i na Izjavu poduzetnika iz stavka 2. točke 1. ovoga članka.

(4) Pravo na podnošenje prijave za odobrenje umanjnja upravno-kaznene mjere iz stavka 1. ovoga članka ima svaki sudionik kartela koji u cilju utvrđivanja postojanja kartela Agenciji može dostaviti dodatne valjane dokaze iz stavka 2. točke 2. ovoga članka. Pri tome, visina umanjnja upravno-kaznene mjere ovisi o redu prijave pojedinog sudionika kartela Agenciji u smislu članka 19. stavaka 3. do 5. ove Uredbe.

(5) Pod pojmom svakog sudionika kartela iz stavka 4. ovoga članka podrazumijevaju se i inicijator ili poticatelj sklapanja kartela, iako oni ne mogu, u smislu članka 3. stavka 6. Uredbe, biti oslobođeni od plaćanja upravno-kaznene mjere.

(6) Agencija će u pravilu odbiti prijavu iz stavka 1. ovoga članka ako je ona podnesena nakon dostave Obavijesti iz članka 48. Zakona.

(7) Ukoliko su ispunjeni svi kriteriji za umanjnje upravno-kaznene mjere u smislu ove Uredbe, Agencija je obvezna u rješenju kojim se okončava konkretni postupak utvrditi iznos umanjnja upravno-kaznene mjere, a koji se određuje u postotku od punog iznosa upravno-kaznene mjere koji bi se izrekao sukladno Zakonu.

Potvrda o zaprimanju prijave i redosljed odlučivanja o prijavi

Članak 18.

(1) Agencija je obvezna svakom poduzetniku koji podnese prijavu iz članka 17. ove Uredbe dati potvrdu o zaprimanju prijave za umanjnje upravno-kaznene mjere, u kojoj se navodi datum i ako je to moguće sat zaprimanja prijave.

(2) Agencija neće odlučivati o naknadno dostavljenim prijavama za umanjenje upravno-kaznene mjere za isti kartel za sve vrijeme dok ne odluči o prvo dostavljenoj prijavi zaprimljenoj u konkretnom predmetu.

Dodatni kriteriji za umanjenje upravno-kaznene mjere

Članak 19.

(1) Pojam dodatnih valjanih dokaza iz članka 17. stavka 2. točke 2. ove Uredbe, podrazumijeva dodatnu vrijednost svakog dokaza dostavljenog Agenciji za utvrđivanje kartela koji se bez tog dokaza ne bi mogao utvrditi ili bi Agencija kartel u konkretnom slučaju mogla utvrditi vremenski znatno kasnije.

(2) Agencija je obvezna nakon dostave prijave, procijeniti svaki dostavljeni dokaz. Neposredni dokazi koji potkrepljuju određene činjenice koje se utvrđuju u postupku kao što su pisane izjave, dopisi, izravna elektronička prepiska među sudionicima kartela i druga pisana dokumentacija relevantna za utvrđenje činjenica i okolnosti postojanja i trajanja kartela u pravilu će imati veću dodatnu vrijednost od posrednih dokaza kao što su izjave sudionika kartela bez dodatnih dokaza koji te izjave potvrđuju.

(3) Iznos umanjenja upravno-kaznene mjere za prvog poduzetnika koji je dostavio dokaze sa značajnom dodanom vrijednosti Agencija je obvezna odrediti, u pravilu, u rasponu od 30% do 50%.

(4) Iznos umanjenja upravno-kaznene mjere za drugog poduzetnika koji je dostavio dokaze sa značajnom dodanom vrijednosti Agencija je obvezna odrediti, u pravilu, u rasponu od 20% do 30%.

(5) Iznos umanjenja upravno-kaznene mjere za svakog slijedećeg poduzetnika koji je dostavio dokaze sa značajnom dodanom vrijednosti Agencija će odrediti u pravilu do najviše 20%.

Uvjetno umanjenje upravno-kaznene mjere

Članak 20.

(1) Ukoliko Agencija preliminarno ocijeni u smislu članka 19. stavaka 1. i 2. ove Uredbe da dostavljeni dokazi iz članka 17. stavka 2. točke 2. ove Uredbe imaju značajnu dodanu vrijednost, te da je poduzetnik koji je podnio prijavu za umanjenje upravno-kaznene mjere ispunio kriterije iz članka 3. ove Uredbe, o tome je obvezna žurno, pisanim putem obavijestiti poduzetnika, odnosno dati mu uvjetno umanjenje upravno-kaznene mjere.

(2) Ukoliko Agencija preliminarno ocijeni u smislu članka 19. stavaka 1. i 2. ove Uredbe da dostavljeni dokazi iz članka 17. stavka 2. točke 2. ove Uredbe nemaju značajnu dodanu vrijednost ili utvrdi da poduzetnik nije ispunio kriterije iz članka 3. ove Uredbe, o tome je obvezna žurno, pisanim putem obavijestiti poduzetnika.

(3) U slučaju iz stavka 2. ovoga članka, poduzetnik može povući sve dokaze iz članka 17. stavka 2. točke 2. ove Uredbe koje je dostavio Agenciji u privitku prijave za umanjenje upravno-kaznene mjere.

(4) Povučenicim dokazima iz stavka 3. ovoga članka Agencija se ne smije izravno koristiti, ali to ne sprječava Agenciju u pribavljanju tih dokaza temeljem drugih radnji u provedbi

postupka radi utvrđivanja narušavanja tržišnog natjecanja, odnosno u prikupljanju drugih relevantnih činjenica i okolnosti tijekom ispitnog postupka.

Odluka o umanjenju upravno-kaznene mjere

Članak 21.

(1) Ako se poduzetnik kojemu je Agencija dala uvjetno umanjenje upravno-kaznene mjere iz članka 20. ove Uredbe tijekom cijelog postupka u nadležnosti Agencije pridržavao svih kriterija iz članka 3. stavaka 4. i 5. ove Uredbe, Agencija je obvezna u rješenju kojim okončava konkretni postupak utvrditi postotni iznos umanjenja upravno-kaznene mjere u smislu članka 17. stavka 7. i članka 19. stavka 3. do 5. ove Uredbe.

(2) Ako poduzetnik postupi protivno stavku 1. ovoga članka, odnosno ako Agencija nakon što mu je dala uvjetno umanjenje upravno-kaznene mjere iz članka 20. ove Uredbe, u bilo kojem trenutku tijekom postupka, utvrdi da poduzetnik ne ispunjava kriterije iz članka 3. stavaka 4. i 5. ove Uredbe, obvezna je u tom slučaju poduzetniku ukinuti prethodno dano uvjetno umanjenje upravno-kaznene mjere i o tome ga, žurno, pisanim putem obavijestiti.

VI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Stupanje na snagu

Članak 22.

Ova Uredba stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

Klasa:
Urbroj:
Zagreb,

Predsjednica
dipl. iur. Jadranka Kosor, v.r.

OBRAZLOŽENJE

Pravni temelj za donošenje Uredbe

Uredba o kriterijima za oslobođenje ili umanjenje upravno-kaznene mjere (u daljnjem tekstu: Uredba) donosi se na temelju članka 65. stavka 4. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja („Narodne novine“, broj 79/2009; u daljnjem tekstu: ZZTN).

Člankom 65. stavkom 4. ZZTN-a utvrđeno je da će Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja (u daljnjem tekstu: Agencija) detaljno razraditi kriterije za oslobođenje od upravno-kaznene mjere ili umanjenje upravno-kaznene mjere, sukladno kriterijima koji proizlaze iz primjene pravila o tržišnom natjecanju u Europskim zajednicama (od 1. prosinca 2009. Lisabonskim sporazumom mijenja naziv u Europska unija). Stoga Agencija dostavlja Vladi Republike Hrvatske prijedlog teksta Uredbe.

Ovaj prijedlog Uredbe sadržajno je usklađen s pravnom stečevinom Europske unije. Temelj za usklađivanje je članak 69. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Europskih zajednica i njihovih država članica i Republike Hrvatske, sklopljen 29. listopada 2001. („Narodne novine – Međunarodni ugovori“, broj 14/2001; dalje: SSP).

Obveza Republike Hrvatske da svoje zakonodavstvo uskladi s pravnom stečevinom Europske unije (*acquis communautaire*) proizlazi iz članka 69. SSP. Ta je obveza nastala već samim potpisivanjem rečenog sporazuma. Potrebno ju je u potpunosti ispuniti u roku od šest godina od njegovog potpisivanja. Međutim, područje tržišnog natjecanja izričito je navedeno kao jedno od prioritetnih područja usklađivanja. Za područje tržišnog natjecanja, uz članak 69. SSP, značajne su odredbe članka 40., a naročito članka 70. SSP.

Obveza usklađivanja hrvatskog zakonodavstva s pravnom stečevinom Europske unije podrazumijeva i usklađivanje sa njenim sekundarnim zakonodavstvom. Stoga je pri izradi ove Uredbe korištena slijedeća Obavijest Komisije:

Obavijest Komisije o oslobađanju od kazni i smanjenju kazni u slučajevima kartela (OJ C 298 od 8. prosinca 2006).¹

Donošenjem ove Uredbe, bit će ispunjena u cijelosti obveza Vlade RH za propisivanjem kriterija za oslobođenje od upravno-kaznene mjere ili umanjenje upravno-kaznene mjere iz članka 65. stavka 4. ZZTN-a.

Člankom 76. stavkom 1. ZZTN-a utvrđeno je da će Vlada Republike Hrvatske propisati o kriterijima za izračunavanje upravno-kaznene mjere iz članka 64. stavka 9. ZZTN-a donijeti u roku od tri mjeseci od dana stupanja ZZTN-a na snagu.

¹ Tekst citirane Obavijesti Komisije dostavlja se u u prilogu u izvorniku na engleskom jeziku, te u neslužbenom prijevodu na hrvatski jezik.

Obrazloženje odredbi prijedloga Uredbe

Člankom 1. prijedloga Uredbe, koji je sadržan u Općim odredbama utvrđen je predmet prijedloga Uredbe, a to su svi kriteriji koje je Agencija dužna uzimati u obzir prije nego što donese odluku o oslobođenju poduzetnika od plaćanja upravno-kaznenih mjera i kriteriji koje je Agencija dužna uzeti u obzir prije nego što donese odluku o umanjenju upravno-kaznene mjere poduzetnicima-sudionicima kartela. Nadalje, člankom 1. prijedloga Uredbe utvrđuje se cilj oslobođenja ili umanjenja od upravno-kaznene mjere, a to je poticanje poduzetnika-sudionika kartela na otkrivanje kartela, odnosno na prijavu kartela Agenciji.

Naime, kartelu su u pravilu tajni i zabranjeni horizontalni sporazumi između dva ili više neovisnih poduzetnika ili odluke udruženja poduzetnika ili usklađeno djelovanje poduzetnika koji svi djeluju na istoj razini proizvodnje odnosno distribucije, a imaju za cilj narušavanje tržišnog natjecanja između konkurenata putem međusobnog utvrđivanja kupovnih ili prodajnih cijena, podjele tržišta i kupaca, ograničavanjem proizvodnje i/ili prodaje i tehnološkog razvoja, dogovorom o sudjelovanju u postupcima javne nabave i slično. Upravo zbog njihovog karaktera, tajne kartele je obično vrlo teško otkriti i istražiti bez suradnje poduzetnika koji u njima sudjeluju.

Stoga je i stav Komisije EU da je u interesu prava tržišnog natjecanja nagraditi onog poduzetnika, uključenog u ovu vrstu nezakonitog djelovanja, koji je spreman okončati svoje sudjelovanje u kartelu i surađivati u postupku utvrđivanja postojanja kartela. Upravo zbog presudnog značaja suradnje poduzetnika u otkrivanju kartela, stav je Komisije EU da odlučujući doprinos pokretanju istrage ili utvrđivanju povrede može opravdati odobravanje oslobađanja od plaćanja upravno-kaznene mjere, pod uvjetom da su i svi dodatni kriteriji zadovoljeni.

Definicije pojmova iz ZZTN-a i prijedloga Uredbe dani su u članku 2.

Kako bi Agencija mogla osloboditi od plaćanja upravno-kaznene mjere poduzetnika-sudionika kartela ili umanjiti upravno-kaznenu mjeru potrebno je da taj poduzetnik zadovolji opće kriterije propisane člankom 3. prijedloga Uredbe koji se nalazi u Glavi II. pod nazivom Opći kriteriji za oslobođenje ili umanjenje upravno-kaznene mjere. Ti kriteriji su potpuna, kontinuirana i promptna suradnja s Agencijom te prekid protupravnog ponašanja odmah po podnošenju prijave Agenciji, osim u slučaju kad Agencija smatra da je nastavak sudjelovanja potreban radi uspješne provedbe pretrage poslovnih prostorija poduzetnika.

U glavi III. pod nazivom Kriteriji za oslobođenje od plaćanja upravno-kaznene mjere utvrđeni su slučajevi u kojima Agencija može odobriti oslobođenje od plaćanja upravno-kaznene mjere koji su detaljnije razrađeni člankom 4. prijedloga Uredbe.

Obvezni dio prijave poduzetnika za oslobođenje od plaćanja upravno-kaznene mjere je Izjava poduzetnika o sudjelovanju u kartelu, a člankom 5. prijedloga Uredbe detaljno je uređen njen sadržaj. Mogućnost davanja usmene Izjave poduzetnika i postupanje Agencije u tom slučaju uređeno je člankom 6. prijedloga Uredbe.

Člankom 7. prijedloga Uredbe propisano je pravo uvida u Izjavu poduzetnika, kao i sankcije koje ne pridržavanje odredbe o ograničenoj uporabi sadržaja Izjave poduzetnika može imati i za podnositelja prijave i za stranke u postupku i njihove punomoćnike.

Budući da se oslobođenje od plaćanja upravno-kaznene mjere može odobriti poduzetniku prije provedbe nenajavljene pretrage poslovnih i drugih prostorija, zemljišta i prijevoznih sredstava, u članku 8. dani su kriteriji za takvo oslobođenje. U slučaju da niti jedan poduzetnik nije ispunio kriterije za oslobođenje od plaćanja upravno-kaznene mjere prije provedbe navedene nenajavljene pretrage, Agencija, sukladno kriterijima propisanim u članku 9. prijedloga Uredbe može poduzetniku odobriti oslobođenje od plaćanja upravno-kaznene mjere i nakon provedbe nenajavljene pretrage iz članka 42. i/ili 44. ZZTN-a.

Prijava poduzetnika za oslobođenjem od plaćanja upravno-kaznene mjere može se podnijeti ukoliko su ispunjeni svi propisani kriteriji, a u protivnom se može podnijeti zahtjev za stavljanje zabilješke o prijavi (članak 10. prijedloga Uredbe). Postupak stavljanja zabilješke o prijavi detaljno je razrađen člankom 11. prijedloga Uredbe.

Člankom 12. prijedloga Uredbe propisana je obveza Agencije za davanjem potvrde o zaprimanju prijave svakom poduzetniku koji podnese prijavu u smislu odredbe članaka 4. ili 5. ovog prijedloga Uredbe, kao i njen sadržaj.

Postupak i kriteriji za davanje uvjetnog oslobođenja od plaćanja upravno-kaznene mjere odnosno odbijanje davanja uvjetnog oslobođenja od plaćanja upravno-kaznene mjere propisani su člancima 13. i 14. ovog prijedloga Uredbe.

Člankom 15. prijedloga Uredbe propisano je da Agencija neće odlučivati o naknadno dostavljenim prijavama za oslobođenje od plaćanja upravno-kaznene mjere dok ne odluči o prvo dostavljenoj prijavi. Kriteriji koje poduzetnik mora zadovoljiti tijekom cijelog postupka u nadležnosti Agencije kako bi bio oslobođen od plaćanja upravno-kaznene mjere, kao i posljedice ne ispunjavanja zadanih kriterija utvrđeni su člankom 16. ovog prijedloga Uredbe.

U Glavi IV. pod nazivom Umanjenje upravno-kaznene mjere propisani su opći kriteriji za umanjeње upravno-kaznene mjere (članak 17.) , kao i obveza Agencije za davanjem potvrde o zaprimanju prijave za odobrenje umanjeња upravno-kaznene mjere (članak 18.)

Člankom 19. detaljno su razrađeni dodatni kriteriji za umanjeње upravno-kaznene mjere, a člankom 20. propisan je postupak kojim Agencija daje uvjetno umanjeње upravno-kaznene mjere.

Konačnu odluku o iznosu umanjeња upravno-kaznene mjere Agencija donosi u rješenju kojim se okončava konkretan postupak u nadležnosti Agencije, što je detaljno propisano člankom 21. prijedloga Uredbe.